

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Opland.

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Ringebu.

Emne: Lauving.

Bygdelag: Venabygd.

Oppskr. av: Einar Hovdhaugen

Gard: Venåsen

(adresse): Venabygd

G.nr. 3

Br.nr. 3

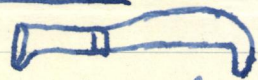
A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Ja. Var før årvist for. Nå meire hjelpefor. Mangelen på ~~på~~ arbeidshjelp ein viktig årsak til at lauvinga har minka.

2. Tida mellom slåttom og stuvom var den tid ein helst lauva. Men det kunde ein lauva før slåttu og.

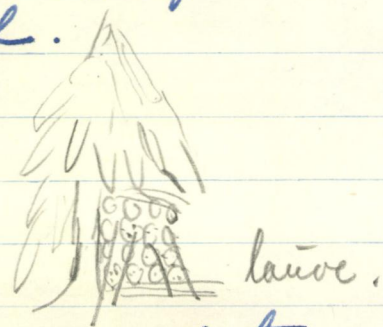
3. Ein nytta lauvjarnet eller sigden som det og vart kalla. Ein kjemmer ikkje til bruk av rispalaiv.

4. Ein tok både laiv av tre som vart hogge ned og av roffaste tre. Ein kolla eller stubba tre, slik at ein kunne hogge laiv av dei med viss år mellomrom. I slåttjords og haunehoga var det masse slike kolla tre. Det vart ein eige slags kuller dette her, og det hadde sin verdi å ha slike laivskog i noheim.

5. Laiv vart anten tørka på bakken eller helst opphengt i trea. Laiv vart bunde i kjerrov. Ein mann skulle hogge 60 kjerrov på ein dag, men mange greidde meire.

Skogslauv vart sett opp røtt i ei lauve. Under ei stor gran helst på eit underlag av kvist la dei laiv i 2 kjerrovs breidde

ca. 150 cm. i eik lag. Så sette de spitstær = stæror langs sidene som hindra kjærvane i å sige på kvorande, og tilslutt reiste dei gjeme dei tre lårvek var hogge av ikring for å hindre at dyra gjorde skade på det. Kjærvane vart da lagt med toppen mot midten. Ein hadde gjeme litt granbar på toppen. Elles valde ein gjeme ik ei kvistikk og tett gras. Det var ikkje noko visst tal over kor mange Kjæror det skulle vera i ei lårve. Lårve tørka på den måten vart ofte beste lårvek. Surlårve & tehynt.

- 6. Lårvek. Kjøpt heime om vinteren.
- 7. Ja. Både kor og kinnfolk tok del i arbeidet.
- 8. Heime bli lårvek haak i hus. Kvi, sau og geit for lårve. I sjeldnare tilfelle og hestor. Ein gjev lårve ein eller to ganger om dagen. Ein Kjæror vart her delt mellom ein 2-3 kyr.
- 9. I rekkefølge: rogn, selje, bjørk, osp, or.
- 10. Nei.
- 11. Nei.
- 12-15. Nei.

B. Råkalårve.

- 1. Råkalårve. Mindre brukt enn Kjævelårve.
- 2. Rive eller lime, eller bae deler
- 2. Helst ospelårve.
- 4. I seljer og koger.

- 5. Nei, det var nok så jævnt fordelt på Kirunfolk og Karar, på barn og voksne.
- 6. I hüs. På läven eller fjöskrevit.
- 7. Antun som sørge eller også üblanda.
- 8. Rakelant var dälegare för enu Kjerodant.
- 9. Hv i bygda har rakelant neppe vorr sauka dei siste 30 ära, Medan Kjerovelant famlis & hogge til Kvart ära, men av färre og färre.